

Žalieji horizontai: rytojaus kūrimas

Pagrindinė tema ir euopietiška vertybė

- ◆ Europos žaliasis kursas: ekonomikos augimo ir aplinkosauginė atsakomybė ir klimato teisingumas.
- ◆ Tvarumas, solidarumas ir atsakomybė

Švietimo tikslai

- ✓ Paaikškinti Europos žaliojo kurso paskirtį ir ilgalaikius tikslus.
- ✓ Nustatyti pagrindines Žaliojo kurso politikos kryptis ir aplinkosaugos, ekonominius bei socialinius klausimus, kuriuos jos sprendžia.
- ✓ Išanalizuoti, kaip aplinkosauginiai, socialiniai, pilietiniai ir ekonominiai veiksniai veikia vieni kitus.
- ✓ Taikyti tvarų sprendimų priėmimą realiems bendruomenės iššūkiams spręsti.
- ✓ Įvertinti ilgalaikes tvarumo sprendimų pasekmes.
- ✓ Kuriant tvarias bendruomenes, reikia subalansuoti konkuruojančius prioritetus.

Scenarijaus apžvalga

2025-aisiais Europos Sąjunga žaidėjo miestą išrinko vienu pirmųjų „Žaliojo horizonto miestų“ – pavyzdiniu projektu, demonstruojančiu, kaip bendruomenės gali augti ekonomiškai, kartu pasiekdamos klimato neutralumą ir gerindamos gyvenimo kokybę.

Kaip naujai paskirtas miesto „vyriausiasis tvarumo vadovas“, žaidėjas yra atsakingas už miesto ateities formavimą iki 2050 m. Pasinaudodamas Europos finansavimu, jis turi paversti miestą klestinčiu, atspariu ir tvarių miestu.

Kiekvienai metai atneša naujų galimybių ir netikėtų iššūkių. Atsiranda naujos technologijos, vystosi Europos politika, įmonės ieško investicijų.

galimybės, ekstremalūs oro reiškiniai tampa dažnesni, o piliečiai išreiškia besikeičiančius prioritetus. Žaidėjo sprendimai visoje laiko juostoje daro įtaką kiekvienam miesto gyvenimo aspektui.

Ar jie teiks pirmenybę įperkamam būstui ar atsinaujinančiai energijai? Kaip jie apsaugos biologinę įvairovę, leisdami miestui plėstis? Ar jie turėtų palankiai vertinti naujas gamyklas, jei jos kuria darbo vietas, bet didina išmetamųjų teršalų kiekį? Ar jie gali užtikrinti, kad žmonės, kuriems įtakos turės žaliaji pertvarka, nebūtų palikti nuošalyje?

Kiekvienas sprendimas daro įtaką ir formuoja miesto ateitį. Iki 2050 m. miestas taps gyvu žaidėju kuriamos pusiausvyros ar disbalanso tarp ekonomikos augimo, aplinkosaugos atsakomybės, socialinio sąmoningumo ir klimato teisingumo atspindžiu.

Pagrindinė mechanika ir užduotys

- ◆ **Laiko eiga:** žaidimas juda nuo 2025 iki 2050 metų. Kiekvienas iššūki sreiškia kelių metų laiko praleidimą ir apima kitokią mechanizmą. Laikui bėgant atsiranda naujų technologijų, finansavimo galimybių ir aplinkos krizių, todėl žaidėjas susiduria su skirtingais iššūkiais.
- ◆ **Miesto planavimas:** žaidėjas stato skirtingus rajonus ir pastatus įvairiuose gyvenamuosiuose rajonuose, pasirenkdamas konkrečius projektus ir paslaugas, kurios formuoja miesto ateitį (saulės parkai, vėjo jėgainės, įperkamas būstas, elektriniai autobusai, dviračių greitkeliai, perdirbimo centrai, žalieji pramonės parkai, inovacijų centrai, išmanieji energijos tinklai, miesto miškai ir kt.).
- ◆ **Išteklų valdymas:** Laikas bėga, ir žaidėjas dabar turi valdyti naujus poreikius su ribotais ištekliais, tokiais kaip biudžetas, ekonominės krizės, energijos tiekimas, gyventojų skaičiaus augimas, visuomenės parama ir aplinkos kokybė. Kiekviena investicija yra susijusi su kompromisais.

- ◆ **Dinaminės įvykių kortelės:** netikėti įvykiai verčia žaidėją prisitaikyti prie įvairių situacijų ir priimti sprendimus reaguojant į iššūkius (karščio banga, sausra, potvyniai, energijos kainų krizė, elektromobilių bumas, proveržis). skaitmeninių technologijų, viešų protestų, biologinės įvairovės nykimo, gamyklų uždarymo, didelio gyventojų skaičiaus augimo srityse).
- ◆ **Politiniai sprendimai:** Praėjus keleriems metams, žaidėjas turi keisti miesto politiką (plėsti atsinaujinančios energijos naudojimą, įvesti spūsčių mokesčius, saugoti natūralias buveines, renovuoti viešuosius pastatus, investuoti į žiedinės ekonomikos verslą, gerinti viešąjį transportą, remti vietos žemės ūkį, pradėti darbuotojų perkvalifikavimo programas). Kiekviena politika vienu metu veikia kelis rodiklius.
- ◆ **Miesto ataskaitų suvestinė:** tarp kiekvieno iššūkio žaidėjas gali stebėti įvairius miesto poveikio aplinkai ir socialinius bei ekonominius aspektus (CO₂ išmetimą, oro kokybę, biologinę įvairovę, energetinį saugumą, atsparumą klimato kaitai, užimtumą, ekonomikos augimą, būsto įperkamumą, visuomenės pasitenkinimą). Žaidimo pabaigoje, 2050 m., žaidėjas gauna išsamią tvarumo ataskaitą, kurioje rodoma, kaip miestas pasiekė Europos žaliojo kurso tikslus.
- ◆ **Įvairios galimos baigtys, pagrįstos žaidėjo pasirinkimais:**
 - Žalioji pradininkė: miestas tampa vienu iš pirmaujančių tvaraus vystymosi miestų Europoje
 - Bendruomenės, derindamos ekonominę gerovę, aplinkos apsaugą ir socialinį teisingumą.
 - Subalansuota pažanga: dauguma Žaliojo kurso tikslų buvo pasiekti, nors kai kurie iššūkiai dar laukia ateities kartoms.
 - Ekonominis pakilimas: spartus ekonomikos augimas sukūrė darbo vietų, tačiau tarša, biologinės įvairovės nykimas ir klimato rizika kelia grėsmę ilgalaikei gerovei.

- Atsilikimas: Miestas atsilieka dėl prasto planavimo ir trumpalaikių sprendimų kovoja su aplinkos blogėjimu, didėjančiomis išlaidomis ir prastėjančia gyvenimo kokybe.

Žaidėjo vaidmuo

Žaidėjas yra vyriausiasis tvarumo vadovas visiškai naujame Europos mieste. Užuoat kontroliavęs kiekvieną miesto aspektą, jis koordinuoja ilgalaikius planus. plėtra atrenkant projektus, reaguojant į netikėtus įvykius ir sprendžiant, kaip naudojamos viešosios investicijos. Jų vaidmuo – sukurti klestintį miestą, kartu mažinant poveikį aplinkai ir užtikrinant, kad žaliosios pertvarkos nauda būtų teisingai paskirstyta visiems piliečiams.

NPC profiliai

Vardas	Vaidmuo istorijoje ir funkcija žaidimo eigoje	Asmenybės bruožai
Merė Elena Rossi	Miesto merė tvirtina investicijas ir tikisi matomų rezultatų, teikia rekomendacijas dėl Europos žaliojo kurso politikos.	Ambicinga, pragmatiška
Dr Aisha Khan	Aplinkos mokslininkas aiškina pagrindinių sprendimų ekologinį poveikį.	Analitiškas, ramus
Lucas Berger	Gamybos įmonės direktorius svarsto žaliąsias investicijas.	Praktiškas, atsargus
Eva Stankov	Švarios technologijos startuolio įkūrėja.	Kūrybinga, optimistiška
Mako Basonki	Tradicinio energetikos sektoriaus darbuotojas, susirūpinęs dėl užimtumo.	Sąžiningas, realistiškas
Sophie Gustav	Jauna klimato aktyvistė, atstovaujanti jaunesnėms kartoms.	Aistringas, ryžtingas

Clara Dubois	Kaimynystės asociacijos vadovė ir piliečių atstovė	Empatiška, bendruomeniška
--------------	--	---------------------------

Dialogo galimybės, pasirinkimai ir pasekmės

Dialogas ar dilema	Galimos parinktys (2–3)	Trumpalaikės ir ilgalaikės pasekmės
Miesto elektros energijos poreikis didėja dėl gyventojų skaičiaus augimo.	- Pastatyti didelį saulės elektrinių parką. - Išplėsti vėjo energiją. - Toliau pasikliauti iškastiniu kuru. - Investuoti į atsinaujinančių šaltinių derinį.	Trumpalaikė perspektyva: skirtingos statybos išlaidos, viešosios išlaidos skiriasi, keičiasi energijos patikimumas. Ilgalaikė perspektyva: CO ₂ emisijos, energetinė nepriklausomybė. Subalansuoja užimtumą.
Įmonė nori netoliese pastatyti didelę gamyklą.	- Patvirtinti nedelsiant. - Reikalauti griežtų aplinkosaugos, investicijų, taršos standartų - Atmesti projektą. - Derėtis dėl ekologiškesnės gamybos mainais į finansinę paramą.	inovacijos ir viešoji nuomonė
Kelios itin karštos vasaros paveikė pažeidžiamus piliečius.	- Pasodinti tūkstančius medžių. - Statyti aušinimo centrus. - Atnaujinti pastatus.	Skirtingas poveikis sveikatai, išlaidoms, prisitaikymui prie klimato kaitos ir visuomenės gerovei

	○ Investuoti į visas priemones, bet mažinti išlaidas kitur.	
Anglies ir dujų pramonė traukiasi.	○ Kurti perkvalifikavimo programas. ○ Suteikti laikiną finansinę paramą. ○ Pritraukti žaliąsias pramonės šakas. ○ Atidėti perėjimą.	Skirtingas poveikis nedarbui, išmetamųjų teršalų kiekiui, ekonominiam atsparumui ir socialiniam teisingumui

Apibendrinimo, aptarimo ir refleksijos klausimai

- ◆ Koks yra pagrindinis Europos žaliojo kurso tikslas?
- ◆ Kuri investicija turėjo didžiausią ilgalaikį poveikį jūsų miestui?
- ◆ Kaip jūsų pasirinkimai paveikė aplinką ir ekonomiką?
- ◆ Kodėl teisingo perėjimo koncepcija yra svarbi?
- ◆ Kuris Žaliojo kurso tikslas pasirodė esąs sunkiausiai pasiekiamas?
- ◆ Kaip klimato kaita paveikė jūsų ilgalaikius planus?
- ◆ Kurios „GreenDeal“ iniciatyvos realiai galėtų pagerinti jūsų bendruomenę?

Nuorodos ir papildomi ištekliai

- ✦ Europos Komisija. (2019). Europos žaliasis kursas.
https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
- ✦ Europos Komisija. (2021). Pasirengimas 55-erdvei: pasiūlymų įgyvendinimas. https://commission.europa.eu/topics/climate-action/delivering-european-green-deal/fit-55-delivering-proposals_en
- ✦ Europos Komisija.. (2020). Biologinės įvairovės strategija iki 2030 m.
https://environment.ec.europa.eu/strategy/circular-economy-action-plan_en
- ✦ Europos Komisija. (2021). Teisingos pertvarkos mechanizmas: užtikrinimas, kad niekas nebūtų paliktas nuošalyje.
https://commission.europa.eu/topics/regional-and-urban-policy/just-transition-mechanism_en

**Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga**

Finansuojama Europos Sąjungos lėšomis. Tačiau išreiškiamas požiūris ar nuomonė yra tik autoriaus (-ių) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos (EACEA) požiūrį ar nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei EACEA negali būti laikoma už juos atsakinga.

Projekto kodas: KA220-YOU-000286883